

Bilişim Teknolojileri Kullanımında Öğretim Elemanların Model Alma Ölçeği

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Bilişim Teknolojileri Kullanımında Öğretim Elemanların Model Alma Ölçeği*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=17864>

Özet

Bilişim Teknolojileri Kullanımında Öğretim Elemanların Model Alma Ölçeği, hizmet öncesi öğretmen adaylarının, üniversite öğretim elemanların Bilişim Teknolojileri (BT) kullanımında ne ölçüde bir rol model olarak algıladıkları belirlemek amacıyla geliştirilmiş bir ölçme aracıdır. Bu ölçek, özellikle Eğitim Fakültesi öğrencilerinin teknoloji entegrasyonuna yönelik tutum ve becerilerinin gelişiminde, öğretim elemanların sergilediği davranışların etkisini değerlendirmeyi hedefler. Ölçek, Gül Özüdoğu ve Hakan Çakır tarafından 2020 yılında yayımlanan akademik bir çalışmada kapsamında geliştirilmiştir.

Ölçek geliştirme süreci, hizmet öncesi öğretmen adaylarının teknoloji kullanıma ilişkin algılarını inceleyen Sosyal Bilişsel Teori çerçevesine dayanmaktadır. Bu çalışmada, geleceğin öğretmenlerinin dijital yetkinliklerinin kazandırılmasında, Öğretim Elemanlar tarafından sergilenen model davranışların ne kadar kritik olduğunu göstermektedir.

Anahtar Kelimeler

Bilişim Teknolojileri, Öğretim Elemanlar, Model Alma, Ölçek Geliştirme, Hizmet Öncesi Öğretmenler, Teknoloji Entegrasyonu, Dijital Yetkinlik.

Yazarlar

Gül Özüdoğu, Hakan Çakır

Amaç

Ölçeğin temel amacı, yükseköğretim düzeyindeki hizmet öncesi öğretmen adaylarının, fakülte öğretim üyelerinin eğitim-öğretim süreçlerinde Bilişim Teknolojilerini kullanma biçimlerini ve bu kullanıma yönelik yaklaşımların bir model alma davranış olarak nasıl algıladıklarını ölçmektir. Bu algıların belirlenmesi, öğretmen yetiştirme programlarının teknolojik pedagojik içerik bilgisi (TPACK) bileşenlerini güçlendirmeye yönelik stratejiler geliştirmede önemli bir rol oynamaktadır.

Ölçek, eğitim bilimleri alanındaki araştırmacılara, öğretim elemanların teknoloji kullanımının, aday öğretmenlerin kendi gelecekteki mesleki pratiklerine yansımaları nicel olarak değerlendirme imkanı sunmaktadır.

Yapı (Ölçülen Psikolojik Yapı)

Ölçek, hizmet öncesi öğretmen adaylarının gözlem yoluyla öğrenme süreçleri bağlamında, öğretim elemanların teknoloji kullanımında bir referans noktası olarak görme düzeylerini

ölçmektedir. Ölçülen temel yapı, "BT Kullanımında Model Alma Algısı"dır. Bu yapı genellikle iki ana boyutta incelenir:

Teknolojik Yetkinlik Modeli: Öğretim elemanın BT araçlarını ne kadar etkili, akıcı ve teknik yeterlilikle kullandığına dair öğrencinin algısı.

Pedagojik Entegrasyon Modeli: Öğretim elemanın BT'yi ders içeriğiyle ve pedagojik yöntemlerle anlamlı bir şekilde nasıl bütünleştirdiğine dair öğrencinin algısı.

Geçerlik

Özudoğru ve Çakır (2020) tarafından gerçekleştirilen ölçek geliştirme çalışması kapsamında geçerlik analizleri yapılmıştır. Yapı geçerliği, genellikle Açıklayıcı Faktör Analizi (AFA) ve/veya Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) kullanılarak incelenmiştir.

Ölçeğin maddelerinin ölçülmek istenen yapıyı ne derece temsil ettiğini belirlemek amacıyla uzman görüşleri alınarak içerik geçerliği sağlanmıştır. Çalışmanın akademik referansına başvurularak detaylı geçerlik sonuçlarına (örn. faktör yükleri, uyum indeksleri) ulaşılabılır.

Güvenirlilik

Ölçeğin güvenilirliği, geliştirme aşamasında iç tutarlılık katsayıları (genellikle Cronbach Alfa) ile incelenmiştir. Yüksek bir iç tutarlılık katsayısı, ölçek maddelerinin aynı yapıyı tutarlı bir şekilde ölçtüğünü gösterir.

Akademik yayında (Özudoğru & Çakır, 2020) belirtilen güvenilirlik değerleri, ölçeğin araştırma amaçları için kabul edilebilir veya yüksek düzeyde güvenilirliğe sahip olduğunu kanıtlamaktadır. Güvenirlilik testleri, ölçeğin farklı uygulamalarda istikrarlı sonuçlar verme yeteneğini desteklemektedir.

Faktör Analizi

Bilişim Teknolojileri Kullanımında Öğretim Elemanların Model Alma Ölçeği'nin yapısal geçerliğini test etmek amacıyla faktör analizi teknikleri kullanılmıştır. Bu analizler, ölçeğin çok boyutlu bir yapıya sahip olup olmadığını ve maddelerin hangi alt faktörler altında toplandığını ortaya koyar.

Faktör analizi sonuçları, öğrencilerin öğretim elemanların teknoloji kullanımına algılamaları biçimlerinin tek bir genel boyutta mı yoksa birden fazla ilişkili boyutta mı (örneğin, teknik beceri, pedagojik entegrasyon, motivasyonel model) kümelendiğini netleştirmek için önemlidir.

Ölçme Aracı

Test Türü: Geliştirme Ölçeği

Format: 5'li Likert Tipi Derecelendirme. Yanıt aralığı "Kesinlikle Katılmıyorum=1" ile "Kesinlikle Katılıyorum=5" şeklindedir.

Mevcut Diller: Türkçe

Popülasyon Grubu: Yükseköğretim Öğrencileri (Hizmet Öncesi Öğretmen Adayları)

Yaş Grubu: Yetişkin (Genellikle 18-25 yaş aralığı)

Popülasyon Detayları: Türkiye'deki üniversitelerin Eğitim Fakültelerinde öğrenim gören hizmet öncesi öğretmen adayları.

Test Metodolojisi: Öz Bildirim Temelli Anket. Katılımcılar, öğretim elemanlarının BT kullanımına yönelik kendi algılarını belirtirler.

Anahtar Kelimeler

Eğitim Teknolojisi, Sosyal Bilişsel Teori, Öğretmen Yetiştirme, Dijital Yetkinlik, Algılanan Model, BT Kullanımı.

Yazarlar

Sorumlu Yazar: Gül Özüdoğru

Yazar ORCID Tanımlayıcı: Makalede belirtilmemiştir.

İletişim E-posta Adresi: gulerturk87@gmail.com

Yayın Adresi: Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi makalesinde belirtilen akademik kurum bilgileri geçerlidir.

İzinler, Ücret ve Test Yayıncılığı

Ölçek, 2020 yılında yayımlanan akademik çalışmada kapsamında geliştirilmiştir. Ölçeğin ticari olmayan akademik araştırmalarda kullanımı genellikle yazarların iznine tabidir. Kullanım ve izinler konusunda sorumlu yazar Gül Özüdoğru ile e-posta yoluyla iletişime geçilmesi önerilmektedir. Ölçeğin kullanımı için genellikle bir ücret talep edilmemektedir.

Kaynaklar

Özüdoğru, G. & Çakır, H. (2020). Teacher educators as role models for technology: Pre-service teachers' perceptions. *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 50, 333-352. doi: 10.9779/pauefd.580041.

Makalenin orijinal bağlantısı Dergipark üzerinden erişilebilir: dergipark.org.tr.

Ölçeğin orijinal PDF dosyası buradan indirilebilir: bilisim-teknolojileri-kullaniminda-ogretim-elemanlarini-model-alma-olcegi-toad.pdf

Bilişim Teknolojileri Kullanımında Öğretim Elemanların Model Alma Ölçeği Maddeleri

ÖNEMLİ: Ölçeğin maddeleri, telif hakkı kısıtlamaları ve orijinal kaynaktaki maddelerin detaylı listesinin bulunmaması nedeniyle bu girişte yer almamaktadır. Ölçek maddelerine ve puanlama yönergelerine ulaşmak için yukarıda belirtilen akademik makaleye başvurulması gerekmektedir.